

Súd: Okresný súd Revúca
Spisová značka: 4P/27/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6820200887
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Králiková
ECLI: ECLI:SK:OSRA:2020:6820200887.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Revúca sudkyňou JUDr. Michaelou Králikovou vo veci starostlivosti o maloletého L. Z., O.. XX.XX.XXXX, toho času v náhradnej osobnej starostlivosti starej matky B. T., O.. XX.XX.XXXX, Z. V. B. XX, okres Revúca, toho času bytom B. Č.. XXX, okres Revúca, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca, dieťa rodičov: matky E. T., O.. XX.XX.XXXX, Z. V. B. XX, okres Revúca, toho času bytom B. Č.. XX, a otca U. Z., O.. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. XXX, okres Revúca, v konaní o zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti a o úprave práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu, takto

rozhodol:

- I. Ruší sa náhradná osobná starostlivosť starej matky B. T., nar. XX.XX.XXXX ku maloletému L. Z., O.. XX.XX.XXXX, ktorá bola nariadená rozsudkom Okresného súdu Revúca, sp. zn. 4P/26/2017-123 zo dňa 16.10.2018.
- II. Maloletý L. Z., O.. XX.XX.XXXX sa zveruje do osobnej starostlivosti matky s tým, že obidvaja rodičia budú maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok.
- III. Otec je povinný prispievať na výživu maloletého L. Z., O.. XX.XX.XXXX sumou vo výške 80,- eur mesačne, vždy do 25. dňa kalendárneho mesiaca vopred k rukám matky dieťaťa, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.
- IV. Styk otca s maloletým L. Z., O.. XX.XX.XXXX sa neupravuje.
- V. Súd ukladá maloletému L. Z., O.. XX.XX.XXXX a jeho matke povinnosť podrobiť sa psychologickému poradenstvu a psychologickým konzultáciám na Referáte poradensko-psychologických služieb ÚPSVaR Revúca za účelom úpravy rodinných vzťahov v biologickej rodine maloletého dieťaťa.
- VI. Súd určuje nad výchovou maloletého L. Z., O.. XX.XX.XXXX dohľad, ktorý sa bude vykonávať v súčinnosti s ÚPSVaR Revúca a základnou školou, ktorú maloletý navštevuje.
- VII. Súd ukladá ÚPSVaR Revúca povinnosť podávať súdu správu o maloletom dieťati, každé tri mesiace, počnúc právoplatnosťou tohto rozhodnutia.
- VIII. Súd zhodnotí účinnosť uloženého výchovného opatrenia k 31.12.2020.
- IX. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Uznesením, sp. zn. 4P/26/2017-166 zo dňa 05.06.2020 Okresný súd Revúca na

Podnet ÚPSVaR Revúca bez návrhu začal konanie o zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti nad maloletým L. Z., O.. XX.XX.XXXX z dôvodu, že matka maloletého dieťaťa sa spolu s maloletou dcérou Valentínou niekoľko mesiacov zdržiava v D. B., t.j. v mieste bydliska maloletého dieťaťa. Obyva rodinný dom, ktorý má v podnájme. Aktuálne je evidovaná a poberá dávku v hmotnej núdzi a prídavok na dieťa. Finančne jej pomáha matka a stará matka. So synom má dobrý vzťah, stretávajú sa každý deň a dokázala by sa o neho postarať.

2. Otec maloletého dieťaťa, rovnako tak i náhradný rodič, stará matka maloletého dieťaťa, sa k uzneseniu o začatí konania o zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti písomne nevyjadrili.

3. V súlade s ustanoveniami §§ 30 a 31 Civilného mimosporového poriadku súd vec prejednal v neprítomnosti otca maloletého dieťaťa, ktorý svoju neúčasť na pojednávaní žiadnym spôsobom neospravedlnil ani nežiadal nariadené pojednávanie odročiť. Súd dôležitý dôvod odročenia súdneho pojednávania nezistil. S prihliadnutím na obsah spisu a doposiaľ vykonané dôkazy súd vo veci konal a rozhodol.

4. Matka na pojednávaní nesúhlasila so zrušením náhradnej osobnej starostlivosti. Uviedla, že doma je asi 8-9 mesiacov. L. chodí k nim skoro každý deň, aj vtedy, keď jej mama chodí do práce, hrá sa s X.. Žije s ňou sama. V súčasnosti už poberá dávku v hmotnej núdzi, ale výdavky má vyššie, hlavne sú to náklady na stravu. Nájomné za dom platiť nemusí. Keď jej peniaze niekedy nestačia, požičiava si od mamy alebo od starkej. Otec na X. výživné neplatí, žiadala už aj o náhradné výživné, ale potrebuje ešte jeden papier od prokuratúry. L. je zvyknutý na jej mamu, nechce u nej spať. Večer ho musí odniesť domov. Maloletého aj v minulosti zobrala so sebou do Maďarska, ale on stále plakal, musela ho preto doniesť späť na Slovensko. Je o tri roky starší od X.. V tom čase, keď sa narodil, ona bola ešte mladá, nevedela sa o neho postarať, tak sa o neho starala jej mama, aby nemali problémy so zákonom. Na Slovensku nevydrží, pretože podmienky tu nie sú dobré. Lepšie je jej v zahraničí, má tam aj prácu, je tam viac ponúk, ako na Slovensku. Matka so zverením maloletého dieťaťa do starostlivosti otca nesúhlasila, lebo otec pije.

5. Kolízny opatrovník k výpovedi matky na pojednávaní uviedol, že matka počas šetrení uvádzala, že maloletý zvykne u nej aj prespávať, ale po tom, čo prišli papiere zo súdu, uvádzala, že maloletý u nej nespáva, čo matka odôvodnila tým, že je to preto, že deti sa zvyknú pobíť.

6. Stará matka na pojednávaní nesúhlasila so zrušením náhradnej osobnej starostlivosti s odôvodnením, že maloletého vychovala od perinky. S L. žije v rodinnom dome. Má ešte dvoch plnoletých synov, ale tí s nimi nežijú. Jeden z nich zvykne k nim chodiť. Maloletý chodí za svojou mamou, k otcovi nechodí. Chodí len ku starkej, ktorá býva vedľa v susedstve. Jej dcéra býva 400 metrov od nich. Maloletý je stále s ňou, dokonca aj teraz chodí s ňou do roboty, keď chodí na obec odrábať hodiny. Od septembra pôjde do 4. triedy, učí sa dobre, mal jednotky, dvojky.

7. Maloletý L. Z. na pojednávaní uviedol, že chodí do 3. triedy, pôjde do 4. triedy. Chodí do školy v B.. Býva v B.. Býva so starkou a L. T.. Chodí ku mame, ale nespí tam. Má sestru X., hrá sa s ňou, je od neho mladšia. Dakedy chodí aj ku druhej starkej, ku F. Z., ku otcovi nechodí. Chce byť so starkou, lebo u starkej je mu lepšie. Starká mu dá aj peniaze, aj dnes mu dala peniaze na keksíky. Aj mama mu dá keksík. Ku mame chodí každý deň. U mamy nejde, jedáva u druhej starkej.

8. Okrem výsluchu účastníkov konania súd vykonal dokazovanie listinami, a to oboznámením sa s rodným listom maloletého dieťaťa, lustráciami v registri Sociálnej poisťovne a registri KAPOR na účastníkov konania, správou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca vrátane pripojených potvrdení, správou OR PZ, ODI, Revúca, správou Daňového úradu B. Bystrica, správou Sociálnej poisťovne, správami ÚPSVaR Revúca zo šetrenia pomerov, pracovnými ponukami zverejnenými internetovým portálom ÚPSVaR Revúca, obsahom pripojeného spisu Okresného súdu Revúca, sp. zn. 4P/26/2017, najmä rozsudkom, sp. zn. 4P/26/2017-123 zo dňa 16.10.2017, a to za účelom zistenia skutočného stavu veci, zohľadňujúc záujmy maloletého dieťaťa, pričom zistil nasledovný skutkový a právny stav:

9. Rozsudkom Okresného súdu Revúca, sp. zn. 4P/26/2017-123 zo dňa 16.10.2017, právoplatným dňa 15.11.2017, bol maloletý L. Z., O.. XX.XX.XXXX zverený do náhradnej osobnej starostlivosti B. T., O..

XX.XX.XXXX. Obidvaja rodičia maloletého dieťaťa boli zviazaní povinnosťou prispievať na jeho výživu mesačne sumou minimálneho výživného vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca k 25. dňu toho ktorého mesiaca. Žiadnemu z účastníkov nebolo priznané právo na náhradu trov konania.

10. Ako vyplynulo z vykonaného dokazovania osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v súčasnosti môže zabezpečovať matka maloletého dieťaťa a zabezpečuje ju spoločne aj so starou matkou B. T., a to minimálne niekoľko mesiacov, po tom, čo sa spoločne so svojím druhým maloletým dieťaťom, dcérou X., vrátila domov zo zahraničia. Skutočnosť, že matka sa dlhodobo zdržiavala v zahraničí a o syna nejavila žiadny záujem, nekontaktovala ho ani písomne ani telefonicky bola dôvodom zverenia maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky, keďže otec maloletého dieťaťa bol od 22.05.2014 nepretržite vo výkone trestu odňatia slobody, minimálne do 20.10.2019. Rodičia maloletého dieťaťa nie sú manželia, každý z nich si aktuálne žije svojim vlastným životom. Každý z rodičov má dve vyživovacie povinnosti k maloletým deťom. Obidvaja rodičia sú tiež nezamestnaní, matka je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 21.01.2020. Od 01.01.2020 poberá aj dávku v hmotnej núdzi, za obdobie od 02/2020 do 04/2020 vo výške 126,20 eur, za mesiac 05/2020 vo výške 163,50 eur a za mesiac 06/2020 v sume 194,10 eur. Otec nie je a ani nebol v posledných 12 mesiacoch vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Nepoberal a ani nepoberá žiadne dávky ani príspevky. Ani jeden z rodičov nie je vlastníkom žiadnej nehnuteľnosti, ani jeden z nich nie je držiteľom žiadneho motorového, resp. prípojného vozidla. Ani jeden z rodičov nepodal daňové priznanie za zdaňovacie obdobie roka 2018 a 2019. Ani jeden z rodičov posledných 12 mesiacov nepoberal dávku v nezamestnanosti, dávky nemocenského poistenia, dôchodkové ani úrazové dávky. Otec v dobe od 27.11.2019 do 31.12.2019, od 02.01.2020 do 26.02.2020 a od 22.01.2020 do 31.05.2020 pracoval na dohody o pracovnej činnosti.

11. Zo zverejnených pracovných ponúk na internetovom portáli ÚPSVaR Revúca zo dňa 06.07.2020, t.j. pracovných ponúk v mieste bydliska otca maloletého dieťaťa, mal súd ďalej preukázané, že spoločnosť MAHOLZ, s.r.o. so sídlom v Revúcej má 2 voľné pracovné miesta v drevovýrobe na pracovnej pozícii Pilčík, s nástupom ihneď, na dohodu o vykonaní práce, za ponúkanú mzdu v sume 800,- eur mesačne v hrubom v jednozmennom pracovnom režime od 07.15 hod., pracovné miesto je vhodné aj pre absolventa a mladistvého, bez požiadavky na vzdelanie a odbornú prax. Spoločnosť ponúka aj ubytovanie. Spoločnosť Cognita, s.r.o. má 5 voľných pracovných miest v okrese Revúca a ďalšie voľné pracovné miesta v okrese Rožňava na pomocné práce lese (sadenie, vyžívanie, čistenie lesa a pod.), s nástupom od 10.08.2020, na pracovný pomer na neurčitý čas, za ponúkanú mzdu v sume 520,- eur mesačne v hrubom v jednozmennom pracovnom režime od 08.20 hod. do 17.20 hod., pracovné miesto je vhodné aj pre absolventa, bez požiadavky na vzdelanie a odbornú prax.

12. Zo správ ÚPSVaR Revúca zo šetrenia pomerov v rodine maloletého dieťaťa okrem iného vyplynulo, že matka má okrem maloletého L. Z. v osobnej starostlivosti ešte jedno dieťa - dcéru X. E., nar. XX.XX.XXXX, ktorej otcom je X. E.. Sociálne zisťovanie bolo vykonané v dňoch 22.06.2020 a 03.07.2020. Pomery u starej matky sú nezmenené. Stará matka s vnukom naďalej obýva rodinný dom v B. - majetky, ktorý má od p. Š.. V dome sa nachádza jedna miestnosť, kuchyňa, kúpeľňa a WC. Z chodby sa prechádza do miestnosti, kde sa nachádza veľká manželská posteľ, váľanda, staršia obývací stena, TV, kreslo. V kuchyni sa nachádza sporák na tuhé palivo, kredenc, skrinka a váľanda. Podľa vyjadrenia starej matky v kuchyni zvykne prespávať jej syn, keď príde domov. Hygiena v domácnosti je na požadovanej úrovni. V obci sa zdržiava aj otec maloletého dieťaťa, ktorý by mal bývať pri svojej matke C. Z., ktorá je susedou p. T.. Počas sociálneho zisťovania v domácnosti matky, táto bola zastihnutá v domácnosti aj so svojou dcérou X.. Matka býva v dome na adrese B. XX. Do domu sa vchádza cez chodbu a z tadiaľ do izby, ktorú obývajú. V izbe je jedna manželská posteľ a vedľa nej je váľanda, tiež kreslo, skriňa a lavica. V domácnosti nie je zavedená elektrina, vodu čerpajú zo studne a domácnosť je vykurovaná na tuhé palivo. V čase šetrenia bol v domácnosti veľký neporiadok. Hygiena v domácnosti bola na veľmi nízkej úrovni. Matka uviedla, že majú porozhadzované veci preto, lebo majú doma blchy. Tiež uviedla, že by sa vedela postarať o U. L., s ktorým sa stretáva pravidelne, každý deň. Chlapec ku nej príde a niekedy aj prespí. Maloletá X. uviedla, že má brata rada už pri nich aj trikrát spal. Matka na to povedala, že by chcela, aby bol chlapec s ňou, ale maloletý nechce a stále sa vráti ku starej matke. Matka zároveň uviedla, že by sa chcela postarať o syna, ale nechce ho nútiť. Už aj v minulosti si ho vraj zobrala do Maďarska, ale chlapec plakal tak, že sa museli vrátiť k starej matke. Matka poberá dávku v hmotnej núdzi a zúčastňuje sa aj menších obecných prác. Jej príjem predstavuje celkovo sumu 220,- eur. Matka sa ďalej vyjadrila, že má priateľa P. U., ktorý býva v susedstve, s ktorým by chcela aj s maloletou

X. odísť do Č. G.. Orgán SPODaSK prešetril pomery aj u otca maloletého. Otec bol nájdený na osade v B. pri svojej sestre a bratovi. Uviedol, že býva pri svojej matke p. C. Z., ale zdržiava sa aj pri svojich súrodencoch. Tiež uviedol, že by chcel zabezpečovať starostlivosť o maloletého, keď by mu bol syn zverený, býval by s ním pri svojej matke P. Z.. Tiež uviedol, že po prepustení z VTOS chvíľu žil a pracoval v Žiline, ale pre COVID-19 sa vrátil domov do B.. Toho času je nezamestnaný, nie je evidovaný na úrade práce a nemá žiadny príjem. Počas šetrenia pomerov v domácnosti p. C. Z., bolo následne zistené, že táto obýva rodinný dom, ktorý má v prenájme v B. na majetkoch. Domácnosť pozostáva z kuchyne a z jednej izby. V kuchyni sa nachádza kuchynská linka s drezom, stôl, stoličky, váľanda. V druhej miestnosti sa nachádzajú 3 postele, obývacia skriňa, TV. Hygiena v domácnosti je na požadovanej úrovni. P. Z. zabezpečuje náhradnú osobnú starostlivosť o maloletú O. Z.. Nechcela sa veľmi vyjadrovať k tomu, či by jej syn si mal zobrať maloletého L. k sebe, nakoniec povedala, že by to neodporučila, nakoľko otec poslednú dobu častejšie požíva alkoholické nápoje. Nechce, aby maloletý L. žil v jej domácnosti. Maloletý L. svoju starú matku p. B. T. vraj oslovuje mama, tak nech zostane pri nej. Zároveň si myslí, že biologická matka by sa vedela o chlapca lepšie postarať, ako jej syn. V čase šetrenia sa u p. C. Z. v domácnosti nachádzala aj maloletá X. E.Ó., sestra maloletého L.. Jej matka aj s ňou išla po ich odchode zo šetrenia do domácnosti svojej matky p. B. T., kam údajne chodí pravidelne. Deti sa ku p. Z. chodia hrať. Príbuzní žijú blízko seba a sú v pravidelnom kontakte. Stará matka zabezpečuje starostlivosť o maloletého v rámci svojich možností a schopností. Stará matka má vytvorené vhodné podmienky pre zdravý vývin dieťaťa. Na druhej strane bytové pomery u matky nie sú až také dobré ako pri starej matke. Matka sa však v týchto pomeroch stará o ďalšie svoje maloleté dieťa, maloletú X. E.. S maloletým L. je v pravidelnom kontakte, tak isto pravidelne navštevuje aj svoju matku (starú U. P. T.) v jej domácnosti. Matka prejavila záujem zabezpečovať starostlivosť o svojho syna.

Orgán SPODaSK vykonal opakované sociálne zisťovanie u matky maloletého L. Z. O. R. B. XX. Dňa 30.06.2020 bola v domácnosti zastihnutá matka E. T., ktorá sa vyjadrila, že maloletý Justín sa aktuálne nachádza pri starej matke p. B. T. a maloletá X. išla k starému otcovi - matkinmu otcovi. Domácnosť bola uprataná a veci poodkladané. V chodbe sa nachádzal bicykel, ktorý matka zaobstarala pre maloletú X.. Matka sa vyjadrila, že kúpila spray a domácnosť vyčistila od blch a neporiadku. Ukázala spray a hygienické pomôcky. Hygiena v domácnosti v čase šetrenia bola na primeranej úrovni. Matka mala dostatok potravín a pred domom varila na ohni šošovicu. S maloletým L. je v každodennom kontakte. Dňa 02.07.2020 vykonal orgán SPODaSK u matky ďalšiu neohlásenú návštevu. V domácnosti bola zastihnutá matka E. T. aj s maloletou X.. Matka uviedla, že v doobedňajších hodinách bol pri nej aj maloletý L., ktorý ku nej chodí, keď je stará matka v práci. Pri matke však neprespáva. Maloletý by mal prísť ku matke aj nasledujúci deň. Matka uviedla, že k svojej matke chodí len niekedy na návštevu. V čase šetrenia bola domácnosť poprataná, hygiena na primeranej úrovni. V domácnosti už blchy nemajú, matka ukázala pomôcky na ich odstránenie, ako aj ďalšie hygienické potreby. V domácnosti mali dostatok potravín ako múka, chlieb, cestoviny, cukor, olej a iné. Na obed varila matka ryžu s mäsom. Orgán SPODaSK preto konštatuje, že matka má toho času vhodné podmienky pre zabezpečovanie osobnej starostlivosti o svoje maloleté deti. Matka ako aj maloletá X. je s maloletým L. v pravidelnom kontakte. Z uvedeného dôvodu sa javí, že matka môže zabezpečovať osobnú starostlivosť aj o maloletého L. Z..

13. Kolízny opatrovník na pojednávaní navrhol zrušiť náhradnú osobnú starostlivosť a zveriť maloleté dieťa do osobnej starostlivosti matky, nakoľko má vytvorené podmienky na to, aby mohla zabezpečovať starostlivosť aj o maloletého syna, nakoľko zabezpečuje starostlivosť aj o maloletú X.. Otca navrhol zaviazat' na plnenie vyživovacej povinnosti vo vzťahu k maloletému dieťaťu vo výške podľa zváženia súdu, zdôrazňujúc, že je dostatok pracovných príležitostí aj pre rodičov so základným vzdelaním, či už v oblasti stavebníctva alebo aj v lese. Súčasne navrhol, aby rodičia s maloletým dieťaťom podstupovali konzultácie na referáte poradensko-psychologických služieb.

14. Podľa § 47 ods. 1 písm. e) zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“), náhradná osobná starostlivosť zaniká právoplatným rozhodnutím súdu o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti.

15. Podľa § 47 ods. 1 písm. d) Zákona o rodine, náhradná osobná starostlivosť zaniká právoplatným rozhodnutím súdu o zániku dôvodu, pre ktorý bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti.

16. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez

návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

17. Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

18. Podľa § 24 ods. 3 Zákona o rodine rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná.

19. Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

20. Podľa § 25 ods. 1 Zákona o rodine rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

21. Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

22. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

23. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

24. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

25. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

26. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

27. Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

28. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

29. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

30. Podľa § 37 ods. 2 Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení :

a) vhodným spôsobom napomenie maloleté dieťa, jeho rodičov a iné fyzické osoby, ktoré svojím správaním ohrozujú alebo narušujú jeho riadnu výchovu, b) určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené, c) uloží maloletému dieťaťu obmedzenie v rozsahu potrebnom na predchádzanie a zabraňovanie škodlivým vplyvom, ktoré môžu ohroziť alebo narušiť jeho priaznivý vývin; dodržiavanie uloženého obmedzenia sleduje najmä za súčinnosti obce, d) uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

31. Podľa § 37 ods. 7 Zákona o rodine súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom a s príslušným zariadením.

32. Podľa § 37 ods. 8 Zákona o rodine súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu výchovného opatrenia. Súd zruší výchovné opatrenie, ak splnilo svoj účel. Ak je to v záujme maloletého dieťaťa, môže súd rozhodnúť o opakovanom uložení výchovného opatrenia alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia. Ak súd na základe zhodnotenia účinnosti výchovného opatrenia rozhoduje o opakovanom uložení výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o nariadení ústavnej starostlivosti podľa § 54, môže dočasne upraviť pomery maloletého dieťaťa do právoplatnosti rozhodnutia.

33. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti a zverenie maloletého L. Z. do osobnej starostlivosti jedného z rodičov je v celom rozsahu dôvodné. Bolo preukázané, že starostlivosť o maloleté dieťa od návratu matky zo zahraničia, pred približne 8-9 mesiacmi, zabezpečuje viac menej jeho matka spoločne so starou matkou maloletého dieťaťa. I keď otec maloletého dieťaťa počas šetrenia sociálnych pomerov verbálne prejavil záujem zabezpečovať osobnú starostlivosť o svojho maloletého syna, tvrdiac, že by s ním mohol bývať pri svojej matke, so zverením maloletého do osobnej starostlivosti otca na pojednávaní nesúhlasila matka maloletého dieťaťa. Táto rovnako, ako matka otca maloletého dieťaťa, p. Z. počas sociálneho zisťovania, zhodne uviedla, že dôvodom je požívanie alkoholických nápojov otcom maloletého dieťaťa vo zvýšenej miere. Navyše matka otca maloletého dieťaťa sa počas sociálneho zisťovania tiež vyjadrila, že nechce, aby maloletý L. žil v jej domácnosti. Samotný otec maloletého tým, že sa nedostavil ani na súdne pojednávanie, a svoju neprítomnosť na pojednávaní žiadnym spôsobom ani neospravedlnil, neprejavil skutočný záujem zabezpečovať starostlivosť o svojho syna. Počas sociálneho zisťovania pracovníkom orgánu SPODaSK navyše uviedol, že sa zdržiava rovnako pri matke, ako aj pri svojich súrodencoch na osade v obci B., z čoho je zrejmé, že otec nemá ani stabilné bývanie. Vykonaným dokazovaním bolo zároveň preukázané, že ani bytové pomery u matky nie sú tak dobré, ako u starej matky, pretože žije v dome bez elektriny a vody, ktorú čerpá zo studne, na strane druhej v týchto pomeroch sa matka stará aj o svoje ďalšie maloleté dieťa, mladšiu dcéru X., a v jej starostlivosti o ňu neboli zistené žiadne nedostatky. Sama tiež prejavila záujem zabezpečovať starostlivosť aj o svojho syna, s ktorým má dobrý vzťah a je s ním v pravidelnom, dennom kontakte. Súd preto rozhodol o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti, nakoľko vykonaním dokazovaním bolo preukázané, že zanikol dôvod, pre ktorý bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti jeho starej matky. I keď so zrušením náhradnej osobnej starostlivosti na pojednávaní nesúhlasila matka rovnako tak ani stará matka maloletého dieťaťa, ich postoj súd vyhodnotil, ako účelový v snahe zachovať si príjem zo štátnych dávok spojených s výkonom náhradnej osobnej starostlivosti o maloleté dieťa. S poukazom na vyššie uvedené súd nerozhodol o žiadnom ďalšom spôsobe náhradnej osobnej starostlivosti o maloleté dieťa, keďže z vykonaného dokazovania mal zároveň preukázané, že ďalšiu starostlivosť o maloleté dieťa môže a je schopná zabezpečovať aj jeho matka. Súd v tejto súvislosti zdôrazňuje, že stará matka maloletého dieťaťa je stále pracovne činná osoba, vo veku iba 45 rokov, bez vyživovacích povinností, preto jej nič nebráni plnohodnotne sa uplatniť na trhu práce a zamestnať sa, a zarobenými finančnými prostriedkami zlepšiť svoju sociálnu situáciu a tak pomôcť aj svojej dcére pri starostlivosti o jej dve maloleté deti. Zrušením náhradnej osobnej starostlivosti sa rodičom zo zákona obnovujú všetky rodičovské práva a povinnosti, v ktorých boli rozhodnutím súdu obmedzení.

34. Vykonaným dokazovaním mal súd zároveň preukázané, že rodičia maloletého L. nežijú v spoločnej domácnosti, bol preto daný dôvod upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností voči maloletému dieťaťu. Súd v súlade s návrhom matky zveril maloleté dieťa do jej osobnej starostlivosti, keďže

otec sa od narodenia maloletého dieťaťa, viac ako 11 rokov, reálne nezaujíma, a podľa vyjadrenia starej matky si doposiaľ neplnil ani len vyživovaciu povinnosť. V časti úpravy vyživovacej povinnosti k maloletému L. súd zohľadnil odôvodnené potreby maloletého dieťaťa, ako i zárobkové možnosti, schopnosti a majetkové pomery obidvoch rodičov, najmä otca, ako výživou povinnej osoby. Nebolo sporné, že na strane maloletého dieťaťa nevznikajú zvýšené výdavky súvisiace so zdravotným stavom, ani s realizáciou voľno časových aktivít. Výživné slúži iba na pokrytie bežných výdavkov súvisiacich s uspokojením základných životných potrieb dieťaťa, ktoré si plní povinnú školskú dochádzku v mieste svojho bydliska. Bolo preukázané, že každý z rodičov má ďalšiu vyživovaciu povinnosť, otec nie je pritom vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie, nie je ani poberateľom žiadnych štátnych či sociálnych dávok, a nevlastní ani žiaden hnutelný, či nehnuteľný majetok. Na strane druhej od prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody po viac ako 5 rokov, sa viac menej okamžite zaradil do pracovného procesu. I keď v súvislosti s epidemiologickou situáciou na Slovensku, došlo prechodne k útlmu ekonomiky a zamestnanosti, v dôsledku čoho aj otec prechodne prišiel o príjem zo závislej činnosti, vykonaným dokazovaním mal súd jednoznačne preukázané, že ku dňu rozhodnutia súdu je v možnostiach otca, ako osoby so základným vzdelaním, nájsť si prácu, dokonca v okrese Revúca, t.j. v mieste jeho bydliska, a to predovšetkým v drevovýrobe, či lese. Ku dňu rozhodnutia súdu bolo v tejto oblasti minimálne voľných 7 pracovných miest, z toho dve miesta na pracovnej pozícii pilčík za ponúkanú hrubú mzdu v sume 800,- eur mesačne s nástupom ihneď a 5 voľných miest na pomocné práce v lese na trvalý pracovný pomer za ponúkanú hrubú mzdu v sume 520,- eur mesačne s nástupom od 10.08.2020. S poukazom na uvedené pracovné príležitosti a reálne možnosti otca zamestnať sa, ako aj existenciu ďalšej vyživovacej povinnosti k vekovo mladšiemu dieťaťu, ale najmä odôvodnené potreby maloletého, školopovinného dieťaťa vo veku 11 rokov, súd zaviazal otca platením výživného vo výške 80,- eur, ktorá suma podľa názoru súdu plne zodpovedá zisteným pomerom, veku a potrebám maloletého dieťaťa. Na strane druhej takto určené výživné nevyklučuje možnosť, aby otec ako povinný na plnenie výživného za účelom uspokojenia potrieb svojho maloletého syna mu poskytoval aj iné vecné plnenia, či už vo forme oblečenia, športových, či hygienických alebo iných odôvodnených potrieb, minimálne pri príležitosti jeho narodenín, menín, či Vianočných sviatkov.

35. Ani jeden z rodičov výslovne nežiadal upravovať stretávanie sa otca s maloletým dieťaťom. Vykonaným šetrením v mieste bydliska účastníkov konania bolo zároveň preukázané, že maloletý sa pravidelne zdržiava aj v domácnosti svojej druhej starej matky, t.j. matky otca maloletého dieťaťa, P. Z., kde sa zvykne hrať aj so svojou mladšou sestrou, v ktorej domácnosti sa zdržiava a sporadicky býva aj jeho otec. Predmetom súdneho rozhodnutia nie je preto úprava styku otca s maloletým dieťaťom, keďže styku otca s maloletým dieťaťom matka a ani stará matka dosiaľ nebránila.

36. Nakoľko pri jednom z posledných šetrení v domácnosti matky, bol vzhľadnutý veľký neporiadok, rovnako tak v domácnosti bola znížená hygiena, čo matka odôvodňovala blchami v dome, súd nariadil nad výchovou maloletého dieťaťa výchovné opatrenie - dohľad. Ďalším dôvodom nariadenia výchovného opatrenia je skutočnosť, že matka počas šetrení opätovne deklarovala záujem vycestovať so svojim novým priateľom a maloletou dcérou X. do zahraničia s odôvodnením, že v zahraničí sa jej žije lepšie. V tejto súvislosti súd zdôrazňuje a dáva matke do pozornosti, že obidve jej maloleté deti, či už maloletý L., ale aj maloletá X. sú školopovinné deti. Znamená to, že obidvaja sú povinní si v priebehu školského roka riadne plniť povinnú školskú dochádzku, v opačnom prípade sa matka vystavuje prípadnej trestnoprávnej zodpovednosti za neplnenie si povinnej školskej dochádzky maloletými deťmi, preto za účelom kontroly plnenia si školských povinností maloletým dieťaťom, nariadený dohľad sa bude vykonávať aj v súčinnosti so základnou školou, ktorú maloleté dieťa navštevuje. Súd zároveň uložil ÚPSVaR Revúca povinnosť podávať súdu správu o maloletom dieťati každé tri mesiace, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku s tým, že účinnosť uloženého výchovného opatrenia zhodnotí k 31.12.2020, t.j. pred ukončením prvého polroka školského roka 2020/2021. Súd pritom zdôrazňuje, že uložené výchovné opatrenie patrí k miernejším výchovným opatreniam, ktorého cieľom je predísť vyňatiu maloletého dieťaťa z jeho biologickej rodiny a prirodzeného prostredia. V prípade, že toto opatrenie nebude plniť svoj účel, súd v záujme maloletého dieťaťa môže rozhodnúť o uložení iných, vhodnejších výchovných opatrení spojených aj s umiestneným maloletého dieťaťa v ústavnom zariadení.

37. Súčasne súd v zmysle ustanovenia § 37 ods. 2 písm. d) Zákona o rodine uložil maloletému dieťaťu a jeho matke, ktorej bolo dieťa zverené do osobnej starostlivosti ďalšie výchovné opatrenie, a to povinnosť podrobiť sa psychologickému poradenstvu a psychologickým konzultáciám na Referáte poradensko-psychologických služieb ÚPSVaR Revúca za účelom úpravy vzťahov v biologickej rodine maloletého

dieťaťa, lebo z vykonaného dokazovania vyplynulo, že maloleté dieťaťa, rovnako tak i jeho matka si zamieňajú svoje životné role, lebo nie jej matka, t.j. stará matka maloletého dieťaťa, ale ona je biologickou matkou maloletého L., preto nemôže k maloletému dieťaťu pristupovať ako jeho staršia kamarátka, či setra a rolu jeho matky prenechávať starej matke maloletého dieťaťa. I keď v čase narodenia maloletého L. bola matka veľmi mladá a pomoc pri starostlivosti o neho zo strany starej matky bola plne odôvodnená, súd zdôrazňuje, že v súčasnosti má matka už dve maloleté deti, a to nielen maloletú X., ktorú preferuje, či už verbálne, ale aj svojou osobnou pozornosťou a starostlivosťou o ňu, ale má aj staršie maloleté dieťa, a to syna Justína, ktorý má právo na rovnakú starostlivosť a pozornosť zo strany svojej matky, ako jeho mladšia sestra, navyše, ak samotné deti majú veľmi pekný súrodenecký vzťah.

38. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, keďže účastníci konania si náhradu trov konania neuplatnili

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Revúca na Krajský súd v Banskej Bystrici v troch písomných vyhotoveniach.

V odvolaní je potrebné uviesť ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, spisovú značku konania, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody), čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) a podpis. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie v časti, ktorým bola upravená peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému dieťaťu oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.

Podľa § 63 ods. 1 Exekučného poriadku, ak podkladom na exekúciu je exekučný titul, v ktorom sa ukladá povinnosť zaplatiť peňažnú sumu, exekúciu možno vykonať

- a) zrážkami zo mzdy a z iných príjmov,
- b) prikázaním pohľadávky,
- c) predajom hnuteľných vecí,
- d) predajom cenných papierov,
- e) predajom nehnuteľnosti,

- f) predajom podniku,
- g) príkazom na zadržanie vodičského preukazu.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie v časti, ktorým bola upravená starostlivosť o maloleté dieťa, styk s maloletým dieťaťom alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému dieťaťu, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia podľa ustanovení § 370 a nasledujúcich Civilného mimosporového poriadku.